

NOTAT

Færgernes økonomi - Slagelse Kommune

Udgifter og indtægter

Dette notat er udarbejdet for at skabe en større gennemsnitlighed i Slagelse Kommunes omkostninger til færgedriften. Der er en beskrivelse af både direkte og indirekte udgifter/indtægter vedrørende færgedriften, hvor også de langsigtede gennemsnitomkostninger medtages.

Det kommunale budget og regnskab er modsat det private primært indrettet på udgiftsstyring, ved at give et overblik over til hvilket formål kommunens udgifter er anvendt i det enkelte kalenderår. Udgifterne registreres funktionsopdelt; Derfor bogføres udgifter til f.eks. færge og havne ikke samme sted i regnskabet. Budgettet tildes som en rammebevilling i forbindelse med den årlige budgetvedtagelse. Der er overførselsadgang mellem årene, det vil sige at et evt. mer- eller mindreforbrug i forhold til rammebevillingen overføres til det næste budgetår. Denne regel giver mulighed for at "spare op" til større langsigtede investeringer.

1. Direkte omkostninger

Tabel 1 viser en oversigt for færgernes direkte omkostninger for regnskabsårene 2012 til 2015. Omkostninger er opdelt på fælles udgifter/indtægter som ikke direkte kan opdeles på de enkelte færger samt en specifikation af de direkte udgifter/ indtægter for færgerne Agersø og Omø.

Tabel 1.

hele 1.000 kr.

Direkte omkostninger	R2012	R2013	R2014	R2015
Fælles udgifter	1.882	2.323	2.118	2.594
Driftsudgifter - færger	16.958	16.367	17.307	16.930
Større periodisk vedligeholdelse	1.344	2.008	815	0
Ikke refusionsberettiget moms*		1.177	542	560
Udgifter i alt	20.184	21.875	20.782	20.084
Billetindtægter	-5.827	-5.079	-5.821	-5.986
Refusion af gratis billetter (staten)	-861	-892	-902	-913
Udlejning af færge				-538
Indtægter i alt	-6.688	-5.971	-6.723	-7.437
Netto udgifter på færgedriften	13.496	15.904	14.059	12.647

*ikke refusionsberettiget moms bogført i R2013 på 1,2 mio. kr., heraf vedrører 0,6 mio. kr. regnskab 2012 og som rettelig burde være bogført i 2012.

Regnskabsoversigten i tabel 1 viser resultatet af den ordinære drift i 2012 -2015 for færgedriftens funktion 02.32.33. Opgørelsen af de samlede omkostninger til færgedriften vil efterfølgende alene være med udgangspunkt i regnskabsåret 2015.

Fælles udgifter indeholder primært administrationsudgifter herunder løn til administrativt personale. Udgifter til de enkelte færger dækker primært løn (50-55 %) og brændstof (10-15 %). De resterende 30-40 % af de færgefordelte udgifter går primært til vedligeholdelse, dokning, reparationer, reservedele, uddannelse, ikke refusionsberettiget moms o. lign.

Indtægterne dækker primært billetindtægter fra passagerne, færgeudlejning samt statens direkte kompensation for ø-beboernes gratis persontransport.

Fra og med budget 2016 har byrådet bevilliget færgedriften et permanent løft på 1,5 mio. kr. til at varetage drift og vedligeholdelse af nyt passagerfartøj. Fartøjet, der primært skal fungere som et afløserfartøj, når færgerne Agersø og Omø er i dok, forventes at være klar til drift i maj 2016. Byrådet bevilligede i 2015 8,0 mio. kr. til færgeinvesteringen. De fremtidige driftsomkostninger til afløserfartøjet vil først indgå fra regnskabet 2016 og er derfor ikke medtaget i denne opgørelse.

2. Indirekte omkostninger

Tabel 2 viser en opgørelse over indirekte omkostninger ved færgernes drift i 2015.

Tabel 2. hele 1.000 kr.

Indirekte omkostninger	2015
Større periodisk vedligeholdelse af færger - disponering	1.120
Afskrivning/opsparing til færgeinvestering	2.000
Færgelejer - disponering til drift og vedligeholdelse	400
Katodisk beskyttelse af havneanlæg	63
Uddybning af havnebassiner	50
Nedsættelse af færgetakster for godstransport	619
Overhead rådhusfunktioner (ledelse, økonomi, HR, IT, sekretariat mv.)	596
Indirekte omkostninger i alt	4.848

Større periodisk vedligeholdelse af færger

Der er for Agersø og Omø færgerne årligt disponeret 1,12 mio. kr. til større vedligeholdelsesopgaver. Som det fremgår af tabel 1 varierer de faktisk udgifter fra år til år. Vedligeholdelsesopgaver udføres efter udarbejdet 10 års plan (bilag 1). Hvis det disponerede beløb ikke anvendes det enkelte år, som i 2015, overføres dette til anvendelse i kommende regnskabsår.

Afskrivning/opsparing til færgeinvestering

Agersø færgen fra 2012 har en anskaffelsesværdi på ca. 55,0 mio. kr., hvoraf statens færgepulje 2008-2010 har medfinansieret ca. 40,0 mio. kr. Slagelse Kommunes egenfinansiering var altså

på ca. 15,0 mio. kr. af færgens anskaffelsesværdi. Med statens færgepulje blev der ekstraordinært afsat 260,0 mio. kr. til investering i færgerne til de små øer samt ø-kommunerne, for at hjælpe kommunerne til at foretage reinvesteringer i nedslidte færger.

Der er ingen garanti for at en sådan færgepulje vil blive afsat i forbindelse med fremtidige færgeinvesteringer. For at have midler til rådighed til investering i nye færger estimeres det at Slagelse kommune skal hensætte ca. 1,0 mio. kr. årligt pr. færgeinvestering – altså i alt 2,0 mio. kr. Opsparingen skal forventes anvendt indenfor en 20 årig periode til reinvestering i færgedriften. Omø færgen er fra 2004 og er anskaffet mens færgedriften var en del af Vestsjællands Færgeselskab A/S. Færgeselskabet blev i 2010 delt mellem Kalundborg og Slagelse Kommune.

Alternativt skal opsparingen anvendes til at afdrage eventuelt lånefinansiering, idet der er automatisk låneadgang for de kommunale udgifter til færgeinvesteringer.

Der er i beregningen ikke indregnet forrentning af driftskapital eller anlægskapital.

Færgelejer og havne

Udgifter til havne herunder færgelejer udgiftsføres ikke sammen med færgedriften. Havnene er styringsmæssigt forankret under Økonomiudvalget på funktion 02.35.40 , hvor færgerne er under Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget.

Der disponeres årligt ca. 0,4 mio. kr. til drift af færgelejerne Agersø, Omø og Stignæs.

De faktiske udgifter det enkelte år er afhængig af vedligeholdelsesopgaverne og kan variere fra ca. 0,25 til 0,75 mio. kr. årligt.

Til katodisk beskyttelse og uddybning af havne disponeres årligt ca. 0,45 mio. kr. – heraf skønnes en andel på ca. 25 % at kunne henføres til færgedriften, hvilket udgør 0,11 mio. kr. Igen kan udgiften variere mellem årene.

Nedsættelse af færgetakster for godstransport

Jævnfør bekendtgørelse om nedsættelse af færgetakster for godstransport til og fra øer har Slagelse Kommune pr. 1. juni 2015 nedsat færgetaksterne for godstransport. Slagelse kommune er via bloktilskuddet blevet kompenseret for indtægtstab i 2015 med 0,6 mio. kr. og vil fremadrettet modtage 1,1 mio. kr. årligt til at finansiere takstnedsættelsen. Tilskuddet er afhængigt af at kommunen på tilfredsstillende vis overfor ministeret kan påvise at midlerne efter givne regler er anvendt til nedsættelse af færgetaksterne.

Administration / Overhead rådhusfunktioner

I direkte omkostninger indgår et administrationsbidrag som Slagelse Kommune betaler til den kommunale selvstyre havn Korsør Havn for at varetage ledelsen og den daglige drift af Slagelse Kommunes havne og færgeruter. I de direkte omkostninger indgår fra 2015 en udgift på 0,168 mio. kr. som Slagelse Kommune skal betale til det Fælles Færgesekretariat på Ærø.

Færgedriftens andel af udgifter til de central placerede administrative (rådhus) funktioner er beregnet til ca. 0,6 mio. kr. årligt. Udgifterne vedrører økonomicenter, HR, It, sekretariat og ledelse og er beregnet efter samme fordelingsmetode som de takstfinansierede områder. Udgiften indgår i de indirekte omkostninger.

4. Billet rabatordninger for ø-beboerne

Af nedenstående tabel 3 fremgår en opgørelse over det indtægtstab / meromkostning som Slagelse kommune har ved de forskellige rabatordninger som ø-beboerne modtager i form af nedsatte færgetakster. Der henvises til bilag 2 for nærmere specifikation.

Tabel 3. hele 1.000 kr.

Billet rabatordninger for ø-beboere	2015
Ø-beboeres rabat på værdikort	212
Agersø-beboeres rabat på grupper, transportmidler og månedskort	540
Omø-beboeres rabat på grupper, transportmidler og månedskort	357
Rabatordninger - indtægtstab i alt	1.108

Det skal bemærkes at udover ovenstående rabatordninger har ø-beboerne gratis persontransport til og fra øerne. Denne omkostning er ikke indregnet i ovenstående i det Slagelse kommune modtager en direkte kompensation for indtægtstab fra Trafikstyrelsen. Kompensationen indgår i de direkte indtægter jævnfør tabel 1.

Det skal desuden bemærkes at der i ovenstående opgørelse ikke indgår kommunens indtægtstab vedrørende de nedsatte færgetakster for godstransport. Dette indtægtstab er indregnet i de indirekte omkostninger jævnfør tabel 2 med 0,6 mio. kr. i 2015 og vil være 1,1 mio. kr. i 2016 og frem.

Samlede omkostninger til færgedriften

Som det fremgår af opgørelsen i tabel 4 har Slagelse kommune med udgangspunkt i regnskabsår 2015 samlede omkostninger til færgedriften på 18,6 mio. kr. Opgørelsen består af direkte og indirekte omkostninger samt indtægtstab vedrørende diverse rabatordninger for ø-beboerne.

Tabel 4. hele 1.000 kr.

Samlede omkostninger - færgedriften	2015
Direkte omkostninger - tabel 1	12.647
Indirekte omkostninger - tabel 2	4.848
Rabatordninger - tabel 3	1.108
Samlede omkostninger - netto	18.603

§ 20-tilskud til kommuner med småøer

Staten giver tilskud i henhold til § 20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med småøer.

Tabel 5.

hele 1.000 kr.

Statstilskud Slagelse Kommune	2015	2016
§20 tilskud til kommuner med småøer incl. det forhøjede generelle tilskud:	10.860	11.016
Tilskud til nedsættelse af færgetakster for gods-transport:	619	1.104
I alt:	11.479	12.120

§20 tilskuddet ydes som et generelt bloktilskud og altså ikke øremærket til færgedrift eller andre ø-relaterede udgifter. At det er et generelt tilskud betyder, at der er lokalt anliggende i den enkelte kommune at træffe beslutninger om serviceniveau, herunder sejlplaner, takstfastsættelser m.v.

Det skal dog bemærkes at der i tilskuddet i 2015 og frem er indeholdt 1,5 mio. kr. i særligt forhøjet tilskud, som er øremærket til anvendelse på færgeområdet. Der skal fra og med 2016 udarbejdes redegørelse til social- og Indenrigsministeriet for midlernes anvendelse. Det samme er gældende for tilskud til nedsættelse af færgetakster for godstransport.